

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ
ΣΥΝΕΒΑΛΛΑΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ
ΕΠΙΤΥΧΗ ΕΚΒΑΣΗ ΕΝΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ!

ΤΙ ΗΤΑΝ ΤΑ ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ ;ΓΙΑΤΙ ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΤΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΣΑΝ;

Τεχνασματα ή στρατηγήματα είναι θα λέγαμε διάφορες επινοήσεις που είχαν ως αποτέλεσμα την μερική ή ολική παραπλάνηση του εχθρού. Οι Έλληνες κατά κύριο λόγο, χρησιμοποίησαν πολεμικά τεχνάσματα κατά την αρχαιότητα και όχι μόνο!

Φυσικά το αρχαιότερο πολεμικό τέχνασμα ήταν ο Δούρειος Ίππος στους Τρωικούς πολέμους.

Τεχνάσματα από την Ιστορία...

□ Ο Αγαθοκλής ο τύραννος των Συρακουσών κάποτε πολιορκείτο από τους Καρχηδόνιους οι οποίοι είχαν αποκλείσει το λιμάνι των Συρακουσών με τριάντα πλοία. Τότε ακριβώς κατέπλευσαν από την Τυρρηνία δεκαοκτώ πλοία για να τον βοηθήσουν, τα οποία, γλιστρώντας μέσα στο λιμάνι τη νύχτα, δεν έγιναν αντιληπτά από τους Καρχηδόνιους. Εξασφαλίζοντας τη βοήθεια αυτή, χρησιμοποίησε ένα επιτυχημένο τέχνασμα κατά των εχθρών· δίνοντας εντολή στους συμμάχους να παραμείνουν μέχρι να εκπλεύσει αυτός και να αποσπάσει τους εχθρούς σε καταδίωξη, βγήκε ο ίδιος, όπως είχε συμφωνηθεί, με ταχύτητα από το λιμάνι μαζί με τα δεκαεπτά του πλοία. Τα πλοία που είχαν αποκλείσει το λιμάνι άρχισαν να τον καταδιώκουν, αλλά ο Αγαθοκλής ο οποίος είχε δώσει οδηγίες στους Τυρρηνούς να βγουν από το λιμάνι μόλις απομακρυνθεί λίγο, έστρεψε τα πλοία του εναντίον των Καρχηδόνιων. Οι Καρχηδόνιοι, τόσο εξαιτίας του απροσδόκητου της επίθεσης όσο και γιατί οι τριήρεις τους είχαν αποκλειστεί ανάμεσα στους εχθρούς (Αγαθοκλής από την μια και συμμάχους του από την άλλη), κατατρόμαξαν και τράπηκαν σε φυγή. Τότε οι Έλληνες αιχμαλώτισαν πέντε πλοία με τα πληρώματα τους ενώ ο στρατηγός των Καρχηδόνιων, όταν η ναυαρχίδα του κόντευε να συλληφθεί, αυτοκτόνησε, προτιμώντας το θάνατο από την αναμενόμενη αιχμαλωσία (Διόδωρος Σικελιώτης)

□ Βίας Πριηνεύς(έννας από τους επτά σοφούς της αρχαιότητας) .Όταν ο Αλυάττης (πατέρας του Κροίσου) βασιλιάς της Λύδιας πολιορκούσε την Πριήνη (την πόλη που καταγόταν ο Βίας), ο Βίας πάχυνε δύο μουλάρια και τα εξαπέλυσε στο στρατόπεδο του εχθρού. Ο Αλυάττης, όταν τα είδε, εξεπλάγη που μέχρι και τα ζώα βρίσκονταν σε καλή κατάσταση. Θέλησε να κάνει ειρήνη και έστειλε έναν αγγελιοφόρο. Ο Βίας τότε συγκέντρωσε σωρούς άμμου, τις κάλυψε με σιτάρι και τις έδειξε στον απεσταλμένο ο οποίος μετέφερε στον Αλυάττη ότι οι κάτοικοι της Πριήνης είχαν αποθέματα για να αντέξουν την πολιορκία για χρόνια. Όταν το έμαθε αυτό ο Αλυάττης, έκανε ειρήνη με τους κατοίκους της Πριήνης (Διογένης ο Λαέρτιος ,Άπαντα)

❑ Κολοκοτρώνης .Ο Έλληνας αρχιστράτηγος μηχανευόταν συχνά οτιδήποτε ώστε να ξεγελά τους Τούρκους.Κατα την διάρκεια της εισβολής του Δράμαλη στην Πελοπόννησο έβαλε τα παλικάρια του να ανάβει ο καθένας τους πολλές φωτιές ώστε την νύχτα να φαίνεται ότι στα βουνά υπάρχουν χιλιάδες Έλληνες .Αυτό το τέχνασμα το χρησιμοποίησε και μετέπειτα με τον Ιμπραήμ

❑ Δημήτριος ο Πολιορκητής .Όταν ο Δημήτριος ο Πολιορκητής πολέμησε τον Πτολεμαίο στην Ναυμαχία της Σαλαμίνας το 306 πχ ο Πολύαινος δίνει στο έργο του μια μαρτυρία αναφορικά με τη σύγκρουση αυτή, αποδίδοντας τη νίκη του Δημητρίου σε ένα τέχνασμα. Αφηγείται λοιπόν πως ο Δημήτριος, έχοντας επίγνωση πως ο πολεμικός στόλος υπερτερούσε αριθμητικά, έκρυψε τον στόλο του πίσω από ένα ακρωτήριο που σχημάτιζε δίπλα του ένα φυσικό λιμάνι .Ο Πτολεμαίος φτάνοντας στο φαινομενικά έρημο κόλπο της Σαλαμίνας αγκυροβόλησε στο αμμουδερό ακρογιάλι κι άρχισε να αποβιβάζει τα στρατεύματά του. Έτσι λοιπόν ο Δημήτριος τον αιφνιδίασε στη στεριά και τον νίκησε.

□ Ο Αννίβας ένας από τους μεγαλύτερους στρατηγούς όλων των εποχών κατά τη διάρκεια του Καρχηδονιακού Πολέμου (219 – 202 π.χ.) καθώς βιάδιζε προς τη Ρώμη αντιμετώπισε μια δύσκολη κατάσταση όταν παγιδεύτηκε σε ένα έλος και δεν είχε περιθώρια ελιγμών καθώς περιτριγυριζόταν από θάλασσα ενώ οι ρωμαϊκές λεγεώνες πλησίαζαν γοργά για να τον παγιδεύσουν όπως και έγινε αφού όταν κατέφθασαν στην περιοχή μπλόκαραν τη μόνη διέξοδο από το έλος (το πέρασμα ενός βουνού). Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της νύχτας, πριν τη μάχη, οι Ρωμαίοι αντίκρισαν ένα εντυπωσιακό και ανεξήγητο θέαμα να έρχεται από την πλευρά των Καρχηδόνιων. Χιλιάδες φώτα τους προσέγγιζαν με τρελές πορείες ενώ συγχρόνως ακούγονταν και τρομεροί θόρυβοι. Τρομοκρατημένοι οι Ρωμαίοι εγκατέλειψαν τις θέσεις τους, ωστόσο όχι, όπως νόμιζαν, για το στρατό του Αννίβα αλλά για μια σειρά από βόδια που καίγονταν. Ο Αννίβας είχε τοποθετήσει κλαδιά στα κέρατα εκατοντάδων βοδιών και τα είχε ανάψει. Αυτά στην αρχή πορεύονταν προς τους Ρωμαίους αλλά καθώς άρχιζαν να παίρνουν φωτιά τα ίδια έτρεχαν προς τις βουνοπλαγιές με κραυγές και έβαζαν φωτιά παντού.

□ Στην Καμπανία ο Αννίβας χρησιμοποίησε εξυπνότερη στρατηγική από τους Ρωμαίους, με τούτο τον τρόπο. Κατά την διάρκεια μιας κακοκαιρίας διέταξε: «Όταν ηχεί το σάλπισμα για επίθεση, να πέφτετε για ύπνο. Όταν ηχεί υποχώρηση, να προελάσετε, γύρω στην ώρα της δεύτερης αλλαγής φρουράς». Σήμανε λοιπόν επίθεση. Ξαφνιασμένοι οι Ρωμαίοι πήραν τα όπλα. Αφού άφησε να περάσει πολλή ώρα, ο Αννίβας σήμανε υποχώρηση. Οι Ρωμαίοι, ταλαιπωρημένοι από την κακοκαιρία και την αϋπνία, αποσύρθηκαν κι έπεσαν για ύπνο. Ο Αννίβας επιτέθηκε και τους σκότωσε όλους.

□ Οι Σπαρτιάτες φυσικά ήταν μάστορες στον αιφνιδιασμό και τα τεχνάσματα. Στη μάχη στη Σηπία, μεταξύ των Σπαρτιατών και των Αργίων, έχουμε ένα λαμπρό παράδειγμα τακτικού αιφνιδιασμού. Σε εκείνη την τοποθεσία είχαν στρατοπεδεύσει τα δύο αντίπαλα στρατεύματα, οι Αργείοι και οι Σπαρτιάτες, σε κοντινές τοποθεσίες. Οι Αργείοι, φοβούμενοι τον αιφνιδιασμό και προκειμένου να ακολουθούν από κοντά τις κινήσεις των αντιπάλων τους, είχαν εφαρμόσει την εξής τακτική. Παρακολουθούσαν και αντέγραφαν το πλήρες ημερήσιο πρόγραμμα των Σπαρτιατών. Κάθε παράγγελμα που ο Σπαρτιάτης σαλπιγκτής έδινε αντιγραφόταν και εκτελούνταν ταυτόχρονα και από τους Αργείους. Ο Κλεομένης το αντιλήφθηκε αυτό και έκανε το ακόλουθο τέχνασμα. Κάλεσε το σαλπιγκτή του να δώσει παράγγελμα για δείπνο, έχοντας όμως ετοιμάσει παράλληλα το στρατό του να πραγματοποιήσει με το ίδιο παράγγελμα επίθεση. Οι Αργείοι τυφλά εκτέλεσαν το παράγγελμα των Σπαρτιατών και δεν μπόρεσαν να αποκρούσουν τη σαρωτική επίθεση των αντιπάλων τους.

□ Ο Αλέξανδρος βρισκόταν στην Ινδία και ετοιμαζόταν να διαβεί τον ποταμό Εΐδηση. Ο Πώρος, ο βασιλιάς των Ινδών, παρέταξε τον στρατό του στην αντίπερα όχθη του ποταμού και το πέρασμα ήταν αδύνατο. Ο Αλέξανδρος ανέβασε πιο ψηλά στο ποτάμι τον στρατό και ο Πώρος έκανε το ίδιο. Ο Αλέξανδρος κατέβηκε πάλι πιο κάτω και ο Πώρος έκανε πάλι το ίδιο. Αυτό γινόταν συχνά και για πολλές μέρες, με αποτέλεσμα οι Ινδοί να εμπαιίζουν τους εχθρούς για τη δειλία τους και να σταματήσουν να τρέχουν μαζί τους πάνω κάτω, θεωρώντας πως δεν θα τολμούσαν ποτέ να περάσουν αυτοί που τόσες φορές δεν βρήκαν το θάρρος να το κάνουν. Ο Αλέξανδρος, ανεβαίνοντας κατά μήκος της όχθης με μεγάλη ταχύτητα και επιβαίνοντας σε πλοία, γέφυρες και τομάρια ζώων γεμισμένα με άχυρο, διάβηκε τον ποταμό, εξαπατώντας τους Ινδούς με το απροσδόκητο της διάβασης.

□ Οι Βυζαντινοί με τεχνάσματα και θεατρικά σκηνικά ξεγέλασαν τους Τατάρους που ετοίμαζαν επίθεση εναντίον τους. Επί αυτοκράτορα Μιχαήλ Έ μια πρεσβεία των Τατάρων θέλησε να επισκεφθεί την Κωνσταντινούπολη. Οι Βυζαντινοί συνοδοί οδήγησαν την πρεσβεία από δύσβατες περιοχές ,λέγοντας στους Τατάρους ότι όλη η χώρα είναι γεμάτοι γκρεμούς και χαράδρες. Σε διάφορα σημεία της διαδρομής είχαν τοποθετηθεί ισχυρές φρουρές. Αυτό που δεν ήξεραν όμως ήταν πως ολοι οι ανώτατοι αξιωματούχοι με τις πολυάριθμες συνοδείες ,που συνάντησαν μέχρι να φτάσουν στην Κωνσταντινούπολη ,ήταν οι ίδιοι άνθρωποι που άλλαζαν στολές Έτσι αυτό το τέχνασμα μαζί με τα εντυπωσιακά τείχη ανέκοψαν την πορεία των Τατάρων!

ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ ΑΠΌ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ...

□ Ο ΗΡΑΚΛΗΣ ΞΕΓΕΛΑΣΕ ΤΟΝ ΑΤΛΑΝΤΑ.

Έναν από τους άθλους που έπρεπε να επιτελέσει ο Ηρακλής, ήταν να φέρει τα ΜΗΛΑ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ, που βρίσκονταν μακριά στη χώρα του Άτλαντα. Ο Άτλας βρισκόταν έξω από τον κήπο και σήκωνε στους ώμους του τον ουρανό, τιμωρία που του είχε επιβληθεί από τον Δία, όταν κατανίκησε τους Τιτάνες (ο Άτλας ήταν ένας από τους 12 Τιτάνες που εναντιώθηκαν στον Δία). Έφτασε λοιπόν ο Ηρακλής, αλλά δεν μπήκε ο ίδιος μέσα στον κήπο, όπου φύλαγαν τα χρυσά μήλα οι νύμφες ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ και ο δράκοντας με τα 100 κεφάλια ΛΑΔΩΝΑΣ. Συμφώνησε με τον Άτλαντα να κρατήσει για λίγο εκείνος το φορτίο του, μέχρι να του φέρει τα μήλα .... Επιστρέφοντας όμως ο Άτλας, αρνήθηκε να παραδώσει τους καρπούς στον Ηρακλή και το χειρότερο: ΘΑ ΤΟΝ ΑΦΗΝΕ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ! Τότε ο Ηρακλής επιστράτευσε όλη του την ευστροφία για να μπορέσει να ξεφύγει από την αιώνια καταδίκη στην οποία τον έριξε ο Άτλας... Σοφίστηκε το εξής: άφησε τον Άτλαντα να πιστέψει ότι αποδέχτηκε τη μοίρα του και συμφωνεί να πάρει αυτός τη θέση του για πάντα .... Του ζήτησε όμως μια χάρη: “κράτησε σε παρακαλώ για λίγο τον ουρανό, προκειμένου να φτιάξω ένα μαξιλάρι για το κεφάλι μου”. Ο Άτλας δέχτηκε κι ο Ηρακλής αμέσως δραπέτευσε παίρνοντας μαζί του και τα μήλα...

□ ΠΕΛΟΠΑΣ :

ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΑΘΕΜΙΤΟ ΤΡΟΠΟ ΝΙΚΗΣΕ ΣΕ ΑΡΜΑΤΟΔΡΟΜΙΑ. Ο Πέλοπας ήταν γιος του Τάνταλου, βασιλιά της Φρυγίας. Είναι αυτός που τον τεμάχισε ο πατέρας του για να προσφερθεί ως γεύμα στους θεούς... (πρόκειται για άλλη ιστορία...).

Μετά τη σχετική περιπέτειά του, ο Πέλοπας ήρθε στην Ελλάδα, στον σημερινό νομό Ηλείας. Εκεί υπήρχε η πόλη ΠΙΣΑ με βασιλιά τον ΟΙΝΟΜΑΟ. Ο Οινόμαος είχε μια κόρη, την ΙΠΠΟΔΑΜΕΙΑ, την οποία κατά βάθος δεν επιθυμούσε να παντρεύσει... Διακήρυττε ότι θα την έδινε ως σύζυγο σε όποιον τον νικούσε σε αρματοδρομία. Τα άλογά του όμως ήταν δώρο του θεού ΑΡΗ, είχαν θεϊκή δύναμη και αντοχή και νικούσε πάντα τον αντίπαλο και υποψήφιο γαμπρό του. Στη συνέχεια του έκοβε το κεφάλι...¹² είχε αποκεφαλίσει μέχρι τότε!

Ο Πέλοπας κατάφερε να τον νικήσει με δωροδοκία του Ηνίοχου! Ο Ηνίοχος του Οινόμαου ονομαζόταν ΜΥΡΤΙΛΟΣ και ο Πέλοπας του υποσχέθηκε πως θα του έδινε το μισό βασίλειο αν κάνει την εξής δολιοφθορά: να αντικαταστήσει τα καρφιά στον άξονα του εμπρόσθιου τροχού στο άρμα του βασιλιά, με κέρρινα.. Μόλις ξεκίνησε ο αγώνας, το τέθριππο(4 άλογα) του βασιλιά αναποδογύρισε κι ο Οινόμαος σκοτώθηκε. Παντρεύτηκε την Ιπποδάμεια και έζησαν μαζί αρμονικά. Η Ιπποδάμεια έγινε μητέρα και γιαγιά ονομαστών μορφών της μυθολογίας μας.

ΠΑΤΑΛΑΝΤΗ : ΜΕ ΠΟΙΟ ΕΦΕΥΡΗΜΑ ΠΑΝΤΡΕΥΤΗΚΕ ΤΕΛΙΚΑ ΑΘΕΛΑ ΤΗΣ.
Η Αταλάντη ήταν ωραιότατη και περίφημη δρομέας. Απόφευγε τις συναναστροφές με άλλες παρθένες, τρόμαζε στην ιδέα του γάμου και την απέρριπτε. Επειδή όμως πολλοί ζητούσαν να την παντρευτούν, εκείνη δήλωσε ότι θα παντρευόταν εκείνον που θα κατάφερνε **ΝΑ ΤΗΝ ΝΙΚΗΣΕΙ ΣΕ ΑΓΩΝΑ ΔΡΟΜΟΥ...** Αλλά αν έχανε θα έπρεπε να θανατωθεί... Αν και οι όροι ήταν βαριοί, πολλοί ήταν οι μνηστήρες και ως εκ τούτου πολλά υπήρξαν και τα θύματα....

Ο Ιππομένης, τα κατάφερε. Η Αφροδίτη, η θεά του έρωτα, είχε κουραστεί από το θανάσιμο παιχνίδι της Αταλάντης. Έδωσε στον Ιππομένη ως δώρο 3 Μήλα των Εσπερίδων. Του είπε να τα χρησιμοποιήσει στη διάρκεια του αγώνα, ρίχνοντας ένα-ένα στα πλάγια. Μετά από λίγο ο Ιππομένης πέταξε ένα μήλο και η Αταλάντη λοξοδρομούσε για να μην το πάρει. Κέρδιζε όμως έτσι λίγο έδαφος ο Ιππομένης, αφού η Αταλάντη επιβράδυνε. Αυτό έγινε 3 φορές, όσα και τα μήλα, με αποτέλεσμα ο Ιππομένης να κατορθώσει και μετά τη νίκη του να παντρευτεί την Αταλάντη....

ΤΕΛΟΣ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ!
ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ
ΣΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΠΑΝΤΡΑ
Β2 ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΩΛΟΥ
Σχ.ΈΤΟΣ 2023-2024